

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četrt leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin., na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat K 180. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. Nezaprte reklamacije so poštne preste.

Od sedanjega ministra do prihodnjega župana.

1. Sedanji ministri.

Mora, katera izsesava že meseco našo trobratsko nam državo in jo peha z železno nasilno postjo v nezadovolje vseh slojev, je sedanja demokratsko-socialistična vlada.

Saj nimamo v cel. Jugoslaviji trezno, pametno in nesebičar mislečega človeka, ki ne bi vzdihnil pri spominu in pogledu na delovanje sedanje vlade: Oh ta naša sedanja vlada, da bi jo že pomelje skoraj volitve! Ta upravičeno pobožna želja o odstranitvi sedanje vlade izvira iz nebroj javno vidnih primanjkljajev, nedostatkov in nereda, ki ima svoj izvor v nedelavnosti, brezbrzičnosti in strankarski zagrizenosti sedanje vlade.

Celih devet ministrov sedanje beograške vlade se vozari neprestano po Jugoslaviji, Dunaju, Pragi in Parizu. Izgleda res pri nas, kakor da bi bile železnice le za ministre; vsi drugi potniki so pa železniškemu ministru g. Draškoviču deveta briga, ker vedno ustavlja promet po cele dneve.

Razni listi nam poročajo, da 8000 za Jugoslavijo napolnjenih vagonov ne more naprej. Ako bi se odpeljalo to blago na pristojna mesta po naši domovini, bi imeli vsaj za silo: soli, moke, obleke, obutvi in kuriva.

Naš železniški minister pa rajši tuhta, kako bi vozil po železnici žito v Avstrijo in Francijo, mesto, da bi zaropotal z ministrsko odločnostjo in poskrbel, da se porazpeli po Jugoslaviji onih 8000 vagonov. Ako še bode dolgo ministroval g. Draškovič pri naših železnicah, se kmalu nikdo ne bo več zanašal na železnice, ampak rajši na voz in na lastne noge.

Drug tak tovariš g. Draškoviča je naš finančni minister, ki ureja že mesece in mesece našo denarno vprašanje, pa smo še vedno tam, kjer smo bili v prvih dneh našega ujedinenja. Ne! Sedaj je slabše v tem oziru! Finančno ministrstvo vidi in pozna le kmet, katerega vedno hujše privija z raznimi previsokimi davki. Mesece in mesece že gruntuje ti gospodje pri finančni mizi v Beogradu: Kako bi obdali razne — nebrojne vojne dobičkarje? Doslej še niso tozadevno sklenili nič zakonsko veljavnega. Kako pa tudi? Saj je, vendar sedem od sedanjih ministrov velekapitalistov (vojni dobičkarji). Kjer gre, da se odere kmeta potem davkov, imajo gospodje finančniki takoj na razpolago dovolj postav; da milostno obdačijo vojne dobičkarje, pa si belijo glave mesece in mesece, da bi ne vščipali kacega premastnega kapitalista preveč v živo. Kmet se torej jezi in hujuje upravičeno nad to gospodo v Beogradu.

Ljudskih sol nam ne prikrojijo za kmečke razmere in potrebe, glavno šolsko vprašanje naše sedanje vlade je: Kako iztrebiti verouk iz sol in odstraniti križ!

Da bi se pa ti gospodje sedanji beograjski vladarji pri vsej svoji brezbrzičnosti in nedelavnosti za dobrobit naroda in države, kljub nezadovoljnosti in nezaupanju, ki ga uživajo od strani ljudstva, obdržali pri vladnemu krmilu, mislijo in se trudijo: Kako bi prikrojili novi volilni red, da bi bil v prid demokraciji in socializmu. Edina skrb in delo, ki ga opazamo pri sedanji vladi je: Izvesti volitve v svoj strankarski prid in dobiček.

Kakor že omenjeno, ga ni pri nas človeka, ki bi se ne pritoževal nad sedanjo vlado. Da bi ti ljudje gospodovali in gospodarili še tudi po volitvah, tega si ne želi nikdo — najmanj pa naš kmet, ki mora nositi neznošna od sedanje vlade mu naložena bremena.

2. Prihodnji župani.

Podlaga vsake države so občine. Te resnice so se začeli zavedati tudi naši vladni demokrati in socialisti: Njih prvi volilni cilj je razpisati občinske volitve in spraviti na čelo našim občinam same demokrate in socialiste. Glavni namen sedanjih vladnih krogov je: Iz naših občinskih zastopov pognati vse pristaše Kmečke zveze in jih nadomestiti z demokrati (liberalci in samostojneži) in socialisti.

Naše ljudstvo sedaj samo vidi in čuti, kako znajo vladati naši demokrati in socialisti v Beogradu. Kako bi še le bilo, ako bi zagospodovali in zagospodarili ti ljudje in njih pristaši prav v temeljni podlagi vsake države v — naših občinah.

Pod sedanjo demokratsko-socialistično državno vlado nedostaja najpotrebnejšega in povsod nered: pod demokratsko-socialistično občinsko vlado pa bi menda ne imeli ničesar za pod zob, ampak samo strankarski prepri.

Kmetje! Sedanji demokratsko-socialistični ministri v Beogradu gradijo most od sedanjega nedelavnega in vse graje vrednega ministra do demokratsko-socialističnega župana v kmečki občini, ki bi bil le demokrat (liberalec, samostojnež) ali socialni demokrat in družega nič.

Demokrati in socialisti kmeta dovolj izsesavajo potem države, da bi ga pa še tudi potem občine, to bi bilo neznošno. Vendar naše krščansko slovensko ljudstvo pozna demokrate in socialiste iz sedanje vlade; ne bo jim prepustilo nikdar in nikoli vajeti v občinah.

Kmetje, občinske volitve so pred durmi. Občina je podlaga državi. Ako bodo tvorili to državno podlago-občine naši možje od Kmečke zveze, potem bo tudi nova in bodoča vlada v Beogradu vlada dela naših mož za dobrobit in povzdigo kmečkega stanu.

Ako so nam izpulili začasno demokracijo in socialisti državne vajeti, ne bodo nam občinski!

Volitve v Slovensko kmetijsko družbo.

Dne 30. preteklega meseca bi se imele vršiti v Ljubljani volitve novega predsedstva in odbora Slovenske kmetijske družbe. Izvoljen je sam predsednik, dalje se volitve niso mogle vršiti, ker je manjšina z nasiljem preprečila nadaljevanje volitev. Za predsednika je izvoljen kandidat Slovenske ljudske stranke z velikansko večino. Oddanih glasov je bilo 224, za kandidata Slovenske ljudske stranke (Kmečke zveze) 150, za kandidata Samostojne kmečke stranke 67, razcepjenih 51. Kakor je razvidno iz poročanja „Slovenskega Naroda“, ki je seveda z izidem zelo nezadovoljen, so se vršile volitve popolnoma poslavno in pravilno. Nasprotniki nimajo ugovarjati družega, kakor da je Slov. ljudska stranka delila že tiskane glasovnice svojih kandidatov. To pa ni nobena nepravilnost, to je pravica in celo dolžnost vsake stranke. Saj ni bil nikdo siljen, da bi se posluževal teh glasovnic.

Te volitve so prvi dvoboj med obema nasprotnima strankama in izpadel je za Slovensko ljudsko nepričakovano sijajno. Dobila je skoraj tričetrtinsko večino. Pripomniti je pa še potreba, da so bile razmere za Samostojno veliko ugodnejše, kakor pa za Slovensko ljudsko, tako da teh volitev ne moremo smatrati za merilo moči obeh strank. V kmetijski družbi so zastopani pred vsem takozvani boljši kmetje, pa tudi gostilničarji in trgovci po deželi. Torej oni kmečki in napolkmečki sloj, kjer imajo Samostojni in liberalci razmeroma še največ pristašev. Slovenska ljudska pa ima glavno moč ravno v nižji in najnižji plasti kmečk ga prebivalstva. Kandidat je bil dosedanji 37-letni generalni ravnatelj družbe gospod Gustav Pirc, mož izdatne spretnosti, ki je kot dosedanji ravnatelj družbe v kmečkih krogih široko znan in je doslej imel na svojem stališču obilo prilike, da dela razpoloženje za svojo osebo.

A vkljub temu tako silovit poraz!

Iz teh volitev zamoremo sklepati, da stoji dobro tri četrtine slovenskega kmečkega prebivalstva v vr-

LISTEK.

Januš Golec:

Sedlarci.

(Dalje.)

V krogu in kolobarju po travniku in pokeseni trati plesali in vrteli so se Sedlarci malokedaj. To dobro obiskano letovišče Sedlarcev, Skalička bajto, zaprla je svetovna borba za celo svojo kruto, dolgo dobo. Ali jo je pa odprla bogata Jugoslavija? Tega še pač nisem poizvedel.

Znal bi me kdo od bralcev vprašati: Če so ti tvoji Sedlarci pili, kvartali in tuintam plesali, so gotovo tudi prepirljivi, pretepači in celo razbojniki? A Bog me varuj, da bi jih počrnil še na to plat, lagal bi! Sedlare rad zabavlja, kolne, zmerja in se diakoepno prepira; a pretepač ni po svoji naravi, ker je preboječ za svojo lastno kožo in dolge kosti, ki bi se mu utegnile nalomiti pri nasilnem rovežu.

Kot otrok sem čul lastnega mi očeta, ki je vpil na vse grlo na preko naše koruze bežeče Sediarec: „Proklete gadine, dolgonoge, vso koruzo mi boste pomendrali, kdo mi jo bo plačal!“ Podil je okrog 10 odraslih Sedlarcev rajni mežnarjev Stefan iz Buč prav sam s kratko sekirico v roki preko strni in koruz v miroljubno in ne ravsarsko Sedlarjevo.

Farno — ustno izročilo omenja samo en slučaj, da so se pregrešili naši vojskoplahi Sedlarci zoper zapoved javne varnosti. Sam ta rogati zlodej vedi,

kaj je smuknilo nekega večera v prostorne sedlarske glave. Ob rantah so sloneli, gledali in budali v nočni temi v Sotlo in sklenili enoglasno: Kdor bo prišel prvi po cesti skozi vas, tega bomo pretepli.

Po tem prve vojnem posvetu v Sedlarjevem niso čakali baš dolgo, ko je priropotal po cesti proti vasi priprosti koleselj z dvema črno zagrnenima potnikoma. Tudi pri ropotu voza so vstrajali Sedlarci pri svojem sklepu. Ustavili in pridržali so kljuse, nekaj dolgih rok je seglo na voz in posadilo s silo na tla dve osebi. Parcat so se dvignile roke napadalec v zamah, ustavile so se na hrbiših zavratno napadenih žrtev in iztisnile ednemu izmed neznanih potnikov očitek: „Vražji tolovaji, kaj še domačega župnika se upate lotiti dejansko!“

Pri tem obupnem klicu so odnehali Sedlarci z udrihom, prepoznali so spoštovani in nedolžni žrtvi domačega g. župnika, že umrlega Martina Kragl, in rajnega g. Šparhakla iz Medvedovega sela. Vendar se je poravnal prvi pretep posvečenih oseb v Sedlarjevem še ono noč med obema strankama brez vsakega vmešavanja sodne rihte; le ustnemu izročilu so zaupali Sedlarci celo zadevo, da ne bo kdo dvomil, ampak rekel: Po sedlarskih žilah se pretaka korajžna kri, ne pa kako strašljivo redka repnica in kaka sirotka.

Ona trikotna gmajna, rante, Skalička bajta in — Sotla, to vam je Sedlarcem prav vse, kar zamore utešiti ter zadovoljiti njih skromne duše. Mislim, da je tudi čista resnica, da Sedlarjevo brez Sotle in narobe Sotlo brez Sedlarjevega si mi Obsoletčani niti predstavljati ne bi mogli. Da jih vidite, te Sedlarce,

kadar se razlije Sotla po oni svoji dolinici, kako čofotajo, bredejo in neustrašeno urno tekajo po vodi s saki ter mrežami, da lovijo ščuke in ribe sploh.

Sotla se namreč razlije po hudih nalivih še le po končanem deževju, ostane pa razlita po par dni. Kar je Dalmatincev in Primorcem širno morje, to je za dobo nalivov in povodnji za naše Sedlarce — razlita Sotla, torišče onega opravila in zabave, ki jim je poleg kvart in pečenega junca najljubša — ribarjenje in čofotanje po kalni vodi, četudi je ledeno — mrzla.

Omeniti pa še moram, da ni imel ribarstva v Sotli nikdo v zakupu, bilo je prosto za vsakega, kem Sotla je bila pred razsulom na pol hrvatska in napol slovenska, žabe in ribe so se gibale pa v obeh plasteh, prosto in slobodno sta jih lovila in vrat in brat Slovenec.

Kdor je prečital zgoranje vrste, boče odložil „Gospodarja“ z nasmehom, češ: Januš ne zaupava niti o lastnih sorojakih čisto resničnega evangelija. Presneta pokveka, že zopet nas farba! Kako bi paž to moglo biti? Janušev rojak Sedlare ni učenjak, ne bavi in ne ukvarja po vzgledu naših praočetovalca in Kajna ne s poljedelstvom in ne z živinorejo — ampak samo se prekopicava po gmajni, se opira brezposelno ob rante in zre v Sotlo, ob Gospodovih dueli kvarta, je in pije pri Skaličkem na Hrvatskem, v kalnem ribari, ki vrag ga preraja ter preživlja na zimo?

Upam, da bodo zapisali tudi dragi čitatelji že prečitane vrste na plat verjetnosti in resnice, se jim

stah Slovenske ljudske stranke in da Samostojna nima med slovenskim ljudstvom nobenih korenin. Napovedovali smo od začetka, da Samostojna nima nobene velike prihodnosti, ker na takem temelju ni mogoče zasnovati velike in trajno obstajajoče stranke. Mogoče bi bilo doseči samo za neki čas delne uspehe, narediti nekaj zgage, zasaditi klin v organizacijo drugih kmečkih strank, a trajnih uspehov na temelju programa Samostojne ni mogoče doseči. Najnovejše volitve in razni drugi znaki pa kažejo, da ta stranka ne bo dosegla niti začasnih uspehov. Prišla je in odšla bo, kakor ameriški cirkus, ki naglo postavi barako za menažirko, dela silno reklamo, preskrbi svojim podjetnikom nekaj lahkega dobička, pa čez noč zopet izgine.

Samo kmečki program Samostojne.

Na samo kmečkem programu se še nikjer na svetu ni ustanovila rečna stranka. Noben kmet ni samo kmet, oziroma takih kmetov bo zelo malo. Vsak kmet ima še različne druge stvari v glavi: eden je katoliški, drugi s. hodomiselnega mišljenja, v gospodarskem vprašanju je eden kapitalističen, drugi morda socijalističen ali združniških nazorov eden je napreden, drugi je konservativen ali starokapiten. Samostojna bi pa hotela biti neka stranka kmetov, ki bi bili samo kmetje in ne imeli nobenih drugih nazorov! To bi se reklo ubiti na deželi vsako duševno življenje in vsak duševni razvoj. Slednjič tudi kmet ni tako materialist, tudi on misli in začenja različne nazore in duševne pojave, zlasti, ako taki pojavi segajo v njegovo duševno življenje in gospodarstvo. Mogoče je kmečka organizacija kot stanovski zastop, kakor imajo svoje zastope tudi drugi stanovi, a nemogoča je kmečka stranka, s tako praznim programom, kakor je naša Samostojna. Ako bi spravili res vse kmete pod klobuk te stranke, bi se razletela zopet v najkrajšem času, kakor hitro bi se pojavilo kakšno načelno vprašanje.

Samostojna — čudna družba.

Poglejte, kako čudna družba je sicer Samostojna. Na Stajerskem je njeno glavno jedro armada bivših Stajercijancev, torej ljudi, ki so načelno nasprotniki našega naroda in države. Na Kranjskem so njeni glavni organizatorji bivši pristaši narodno napredne stranke, razni kmečki magnati po deželi, trgovci in krčmarji, ki so pač več ali manj radikalno narodni, a imajo v kmečkem in socijalnem vprašanju silno kapitalistične nazore. Glavna točka jim je boj zoper klerikalizem. Zlasti med begunci se pa tudi dobe ljudje, ki stoje v socijalnem vprašanju na zelo radikalnem skoraj socijalističnem stališču. Kako hočete te celo v kmečkih stanovskih vprašanjih tako različna stremjenja spraviti pod en klobuk.

Slovensko ljudstvo je pokazalo, da se ne mara spuščati v poizkušanje z novo kmečko stranko, o kateri ne ve ničesar drugega, kakor da jo vodijo večinom taki, katere je poznalo doslej, kot voditelje nemškutarije ali pa slovenskega kapitalističnega liberalizma, in ki mu na toliko perečih vprašanj ne ve odgovoriti ničesar. Ostati hoče pri stranki, ki ima širok, kulturni program, ki ne kriči samo: kmeti, kmeti! — ampak ki je kmetu tudi odkazala njegovo stališče v človeški družbi.

Vojni vjetniki iz Italije se vračajo.

Slednjič bo žarek radosti šinil v srce marsikatero slovenske matere in žene: naše vojne vjetnike dobimo iz Italije nazaj. Bilo je v resnici strašno, da so morali nadaljevati svoje vjetništvo skoraj pet četrt let po končani vojni! To je tekom sedanjih zapletljivih morda najbolj vnebovpijoč slučaj laške zahrbtnosti in podlosti. Vojne je konec že več kot pred enim letom, torej ni nobenega razloga, da drže naše ljudi še dalje v svojem vjetništvu. Odkar so se Slovenci in Hrvati združili s Srbi, so postali naši vojaki po mednarodnem pravu pravzaprav prijatelji in zavezaniki Italije, kakor Srbi. Ne velja tudi izgovor, da Italija tega združenja ni priznala. Pa naj bi ga pripoznala,

zaupam na svojo vest, dušo in poštenje zakleto: Vsak Sedlar je rojen — tihotapec, pri nas ob Sotli pravimo bolj razumljivo — švercar. Vsak Sedlar je rojen, vzgojan, solan, izmuštran in od stajerskih orožnikov in hrvatskih bandurjev stokrat prebičan švercar od pameti zavedne mladosti do prestopa praga neskončne večnosti, kjer se neha tihotapstvo zgoraj, nadaljuje pa srodaj v družbi samega rogatega in živinsko-repega bogasvarju.

Tihotapstvo je bilo ob Sotli kot ob obmejni reki med bivšo Ogrsko ter Avstrijo že gotovo zelo star in mojim pradedom že od nekdaj nedogledno glooko v koreninjen greh. Nekaka univerza ali visoka šola za vse panoge tihotapstva je bila že od pamтивеke naša vas Sedlarjevo. Ustno izročilo mojih rojstnih krajev nam zna dovolj povedati o starih in že izumrlih tobačkarjih, ki so se sredotočili ravno v Sedlarjevem.

Ko je pa ponehalo to živlensko nevarno tihotapstvo s tobačnim strupom, stopila je na njegovo mesto švercarija z vso štirinogato živino in v vojnem času tudi z raznim drugim blagom.

Sotla, naravna meja Hrvaške (Ogrske) in Stajerske (Avstrije) bila je pač vsled vednih kužnih bolezni med živino v bratski nam Hrvatski skoro vedno zaprta in strogo zastražena glede živinske trgovine.

(Dalje prihodnj.)

čaj je bila to njena dolžnost. V resnici je pa to združjenje in združenje tudi priznala in sicer že spomladi leta 1917, ko se je vršil v Rimu shod takezvanih podjarmljenih narodov Avstrije. Italija in sicer italijanska vlada je organizirala ta shod, sklenila je s predsednikom Jugoslovanskega odbora, našim sedanjim ministrom zunanjih zadev dr. Ante Trumbićem dogovor, katerega bi se bila morala držati. Tako pa, ko je v prvi vrsti vsled hrabrosti Srbov in naših dobrovoljskih legij bila v Makedoniji premagana Avstrija ter je radi tega pričela razpadati tudi še laška fronta, so pozabili Lahi vse dogovore in pričeli ravnati z našimi ljudmi kakor z najhujšimi sovražniki. Mnogo naših mož je prostovoljno med bojem prestopilo k Lahom, hoteč tem potom priti do Srbov, in se v jugoslovanski legiji boriti za domovino. Lah niso pustili, da bi naši prebegleci organizirali v Italiji jugoslovanske legije, ampak so zahtevali, da se bore v laških vrstah in pod laško zastavo, kar so pa seveda naši odklonili. Tako so hoteli celo s krvjo naših ljudi delati zase reklamo in dobiček, a jim je izpodletelo, ker sedaj naš človek ni več oni poblevni suženj, kot je bil pred tisočletji, ko so ga Benežani še lahko priklenili na svoje ladje, la so jim morali vsiljati in se zanje boriti. To zavrta in podlo postopanje laške vlade z našimi jetniki je moralo srce vsakega našega človeka napciniti s srdom in z ogorčenjem.

Slednjič je tudi laška ošabnost našla svoje meje. Popustiti morajo vsaj deloma od svojih prečaranih zahtev in na zahtevo vseh drugih prenesti skrb za našo državo. Ne domno se motili, ako rečemo, da je v našem delu uspeh našega preselonskega delavca, da se je naša stvar z Italijo obrnila na bolje, in da se slednjič naši jetniki vrnejo domov. V zadnjih časih se je že vrnilo mnogo jetnikov in internirancev, deloma so izbežali z velikimi težavami, deloma so bili izpuščeni. Se večje množine se pričakujejo. Tukaj moramo pa zopet v našo veliko sravnost priznati, da jih nikakor ne sprejemamo, kakor bi ti revali zaslužili in potrebovali. Od Spilja dalje je njihovo potovanje v domovino prava trnjeva pot. Bolehen, sesadnan revež mora čakati v Spilju na mrzlem zraku cele ure na vlak, da ga pelje v domovino. V Mariboru istotako vse tuje in hladno. Naše vojske in civilne oblasti bi se pač morale pobrigati, da preskrba tem nesrečnejšem sprejem, kakor ga potrebujejo in zaslužijo ter jim olajšajo vrnitev v domovino. Priporočimo pa tudi občinam na deželi, da se pri vrnitvi zanje zavzamejo kolikor mogoče ter jim olajšajo začetek novega življenja v svobodni Jugoslaviji.

Davek na vojne dobičke.

Finančni minister je predložil ministrskemu svetu naredbo o davku na vojne dobičke. Po tej naredbi morajo plačati davek vse one osebe, ki so imele v vojnem času od 1914—1919 več dohodkov, kakor so ga imele pred vojno. Pri družbah, ki so dolžne javno polagati račun, je podvržen davku tisti znesek dobička, ki se pokaže po povprečnem seznamu dobičkov, doseženih v zadnjem letu mirne dobe, ako presežek dobička presega vsoto 10.000 kron. Davek se mora plačati finančni upravi, in sicer tako, da se morajo krone zamenjati z dinarji. Kar se tiče pravnih in fizičnih oseb, morajo plačati davek po onem znesku, ki se pokaže, v razmerju med med skupnimi dohodki, ugotovljenimi v periodi od leta 1914—1918 in med dohodkom, doseženim leta 1911; za leto 1919 pa po dohodku od leta 1911; ako je bil dohodek leta 1911 manjši kakor 20.000 kron, ali če ga sploh ni bilo, se bo računalo, da je bil dohodek tolik, to je, da je znašal 20.000 kron, ter se bo obdavčilo, ako skupni dohodki za čas od 1914—1918 ne znašajo 30.000 kron in za leto 1919 ne presegajo vsote 15.000 kron. Ne bodo se obdavčili osebni dohodki iz mesečne plače, pokojnine, dnevnice in doklad, sicer pa se bodo vpoštevali vsi dohodki, kakršnegakoli vira. Obdavčenje in izplačevanje bo odmerila finančna uprava, davčni odbori in glavni davčni odbor v Beogradu. Odmerjeni davek se bo smel zavarovati s prepovedjo in drugimi zakonitimi sredstvi. Za netočno prijavljene dohodke se bo kot kazen moral plačati trikratni davek. Ako bi se zahtevani dokumenti ne predložili v pogled, se bo to kaznovalo z globo od 1000 do 2000 dinarjev. Plačilo tega davka zastara v petih letih.

Domače družbe bodo po tem načrtu morale plačati:

40% od onega zneska, ki ne presega 5% vložene glavnice;
50% od onega zneska, ki presega 5%, vendar ne presega 10% vložene glavnice;
60% od onega zneska, ki presega 10%, pa ne presega 15% vložene glavnice;
70% od onega zneska, ki presega 15%, pa ne presega 30% vložene glavnice;
80% od onega zneska, ki presega 30% vložene glavnice.

Za tuje družbe veljajo druge odredbe.

Pravne in fizične osebe bodo morale plačati:

20% od onega zneska, ki ne presega 20.000 kron;
40% od onega zneska, ki znaša od 20.000 do 30.000 kron;
50% od onega zneska, ki znaša od 30.000 do 50.000 kron;
60% od onega zneska, ki znaša od 50.000 do 100.000 kron;
70% od onega zneska, ki znaša od 100.000 do 200.000 kron;
80% od onega zneska, ki znaša od 200.000 do 500.000 kron;
90% od onega zneska, ki je večji od 500.000 kron.

Odmerjeni davki se bodo morali plačati v treh obrokih: prvi obrok 50% v roku 30 dni, drugi obrok 25% v nadaljnjih dveh mesecih, zadnji obrok zopet v nadaljnjih dveh mesecih. Davek se bo moral plačati v gotovini ali v državni bonih, ki jim je rok že potekel. Kdor bo prijavil, da je dal kdo netočne podatke, dobi eno tretjino plačane denarne kazni. Njegovo ime pa ostane tajno.

Samostojna in ova-duštvo.

Vsak odkritosrčno zavezni Slovenec, kateri pozna in je živel v obmejnih razmerah v krajih od Radgone do zadnjega kotička na Koroškem, ki je pod jugoslovansko oskrbjo, mora priznati, da si je v teh krajih pridobila Slovenska Ljudska Stranka v boju z Nemci ter nemškutarji nepreglednih zaslug. Da so ti kraji še sploh ostali slovenski in kot taki padli v naročje Jugoslavije, je in ostane zasluga pristašev Slovenske Ljudske Stranke, ki so bili neutrudljivi in preko prezira smrti neustrašeni branitelji naših slovenskih mej proti namško vsegrabežljivim krempljem.

Da ne bomo omenjali vseh obmejnih krajev, dotaknem se samo vsej javnosti znanega Št. Ilja v Slov. gor., v katerega se je zaganjalo z vsemi človeškimi in satansko hudobnimi silami nemštvo bivše Avstrije in samega „rajha.“ Da, leta in leta je bil oblegan ta naš obmejni branik — Št. Ilj od nemškega nasilja, bojevalo se je v tem kraju nešteto narodnostnih bojev, katere bo pisala enkrat jugoslovanska zgodovina z zlatimi črkami na zmagovalno — slovensko plat naših nezabnih Št. Iljčanov. V kruti, tlačanski dobi avstrijskega zatiranja Slovencev je bil od nemštva bombardirani Št. Ilj skozi desetletja vzor in vzgled celi Sloveniji. Kake treba vztrajati v boju za mili nam slovenski jezik, če tudi pritiska Slovenca rajhovski Nemeec luteran, hoteč ga pregnati iz rodne grude in izpod očetovega krova.

V teh neprestanih bojih za materinščino in slovensko posest so se naši Št. Iljčani tako utrdili v narodnostnem oziru, da jim lahko danes mirno prepustimo, da branijo naš jezik in zemljo še nadalje proti črno grabežljivim prstom naših sosedov iz sedanje Avstrije.

Naš obmejni Št. Ilj nam je vzgojil in zapustil celo vrsto mož, katerih imena so znana celi naši slovenski javnosti in ki bodo ostala neizbrisna za vse potomstvo kot vzgled: Tako se treba boriti z moško močjo in neustrašenostjo za materine svetinje!

Prvak med borci za slovenski in zdaj jugoslovanski Št. Ilj je obmejni rojak, vsem znani urednik in tajnik Slovenske Kmečke Zveze, g. Franjo Žebot.

Od svoje mladeniško navdušene dobe in dokler ni ebjela Št. Ilja in sosednih mu obmejnih krajev mati Jugoslavija, bil je Žebotu svet dolg boj za slovenski jezik in grudo. Koliko preganjanj je preстал ta narodni boritelj od strmi Nemcev in Avstrije je znano onemu, ki je prebiral naše liste ali pa govoril s kakim obmejnim Slovincem. O narodnih zaslugah g. Žebota so javno pričali in se izpovedali naši prvaki iz vseh strank kakor: g. general Maister, dr. Rosina, dr. Korošec in drugi. Saj temeljni vogel za slovenski Maribor je poleg generala Maistra, dr. Verstovška in Rosina polagal tudi naš Žebot. Kaj da je za Jugoslavijo Žebotova beseda je priznal sama general Maister, ki se je izrazil: „Tako, kakor zna navdušeno govoriti našemu ljudstvu Žebot, ne zna nikdo.“

Da, med temeljne graditelje naše Jugosla-
vije bo prištevati g. Žebota vsak zaveden Slo-
venec. Vsakdo bi pričakoval, naša nova domo-
vina bo pač hvaležna temu branitelju slovenstva
za ves njegov trud in delo izza njegovih mla-
deniških let do zavladaanja Jugoslavije.

Pa glejte, čujte in strmite! Vstala je v Ju-
goslaviji stranka nemškutarjev, bivših Štajerci-
jancev. — Samostojna, ki se je upala ovaditi
g. Žebota deželni vladi, češ: On, ki je gra-
dil novo državo, jo razdira s svojimi govori, hujska
proti državi govori zoper davke itd. Glejte, in
težavno dokazani ovadbi apostola Samostojne,
šaferja Žmuderla je verjela deželna vlada (dr.
Žerjav), in uvedla preiskavo proti njemu. Torej
naše prvobornike bodo sedaj ovajali — Štajerci-
janci, ki so hodili na Dunaj protestirat proti
ustanovitvi Jugoslavije! Take apostole ima
Samostojna in ta stranka životari in nastopa v
Jugoslaviji! G. Mrmolja in Urek, ki upata trditi,

da je Vaša stranka jugoslovanska, pa imate
med apostoli Vaše misli bivše zagrizene nem-
škutarje. Ni čuda, da pljune zaničljivo vsak ob-
mejni Slovenec, če sliši ime Samostojna, ki po-
menja zbirališče smrtnih sovragov naše meje:
nemškutarjev in Štajercijancev. Obmejno ljud-
stvo je že večkrat jasno obsodilo in bo tudi iz-
bacnilo Samostojno, katero pridiguje Žmuderl.

Gospodje od Samostojne, prejel ste za od vaših
pradedov Štajercijancev podedovano najostud-
nejše orožje zahrbtno lažnjivega ovađustva. To
je peklenko delo, ki je upropastilo Orniga in
njegovo stranko, bo tudi Vas, ki ste nasledniki
krvososov Slovenije — nemškutarjev in Štajer-
cijancev.

Slovenci širite naše liste!

Vsiljene občinske volitve.

Sedanja demokratsko-socijastična vlada se
je s silo, zvijačo in drugimi podobnimi sredstvi
pririla do pašenja v naši državi. Mesto da bi
skrbela za blagostanje državljanov, zlasti kmet-
skega in delavskega prebivalstva, štiti verižnike,
vojne dobičkarje, bogate bankirje in pritiska na
nižje ljudstvo z neznosnimi davki, carinami, ko-
lekovanjem bankovcev, Njen edini cilj je, da
se obdrži na krmilu. Razgnala je Narodno pred-
stavništvo, ker ve, da v njem nima opore. Zdaj
si nadelava pot za nove državno-zborske volit-
ve. Z nasilnimi določbami hoče zato vsa upravn-
na mesta zasesti s svojimi liberalnimi pristaši.
Na čelu slovenske pokrajinske vlade je posta-
vila predstavitelja slovenske demokratske stran-
ke dr. Žerjava. Na Hrvatskem je razpustila mest-
ne zastope in občinske odbore in izročila občin-
sko upravo liberalnim komisarjem in uradnikom.
Odredila je občinske volitve, ki imajo namen,
spraviti vodstvo občin v liberalne roke. Ker
bodo občine vodile državnozbornske volitve, upa
tako demokratska stranka z nasiljem zmagati
tudi pri državnozbornskih volitvah in nadaljevati
svoje samodržstvo brez Boga in brez pravice.

Tudi pri nas!

Zdaj hoče demokratska vlada vsiliti občin-
ske volitve tudi v Sloveniji. Liberalna deželna
vlada je izdelala nov občinski volilni red. Nič
nimamo proti občinskim volitvam. Toda da nam
nov občinski volilni red in občinske volitve s
samolastnimi odredbami vsiljuje par demokrat-
skih vsiljenec brez Narodnega predstavništva,
brez zastopnikov ljudstva: to je, kar bide v obraz
vsem ljudskim pravicam! Slovensko ljudstvo, ki
je s svojim glasovanjem ustvarilo Jugoslavijo,
ima pravico, da soddločuje tudi pri tako važni
zadevi, kakor so občinske volitve in občinski
volilni red! Samolastna odreditev občinskih vo-
litvev in občinskega volilnega reda krši in uni-
čuje samoupravo občin, jim ropa pravice, ki jim
grede po naravnem zakonu! Toda kaj pravice
ljudstva! Demokrate morajo zavladati nad ljud-
stvom tudi v občinah, da ga tem laže pestijo in
gnjavijo in odirajo! To je izpovedal na shodu
demokratske stranke v Celju, dne 23. decembra
njen vodja dr. Kukovec sam, rekoč: „Demokrat-
ska stranka, če je prevzela krmilo v državi, se
ne more odreči vplivu v občinah!“ Ali se ne
pravi to, tajiti samoupravo občin? Ali se ne pravi
to, zasluževati občino demokratski stranki?
Niti država nima pravice, samolastno posegati v
samostojnost občin, temmanj stranka, ki ima v
Sloveniji komaj en procent ljudstva za seboj!
Občina mora sicer priznati nadoblast države in
država ima pravico, urejati in nadzorovati ob-
čine, nima pa pravice, samoupravo in pravice
občin zatirati in uničevati! Temmanj ima to pra-
vico stranka, kaj pravim stranka: par liberalnih
glavačev, ki se drži na vladi proti volji ljud-
stva!

Kakšen bo volilni red?

Ni še objavljen nov občinski volilni red.
Kolikor poročajo liberalni listi, ki so obveščeni
od demokratskih voditeljev sedanje deželne vla-
de, bo nov občinski volilni red zasnovan na sle-
dečih načelih: Volilna pravica bo splošna, „ena-
ka“ in tajna s proporcem. S proporcem, to
se pravi, na vsako stranko, ki bo postavila
kandidate za občinski odbor, bo odpadlo toliko
občinskih odbornikov, kolikor bo sorazmerno z
drugimi strankami dobila glasov. Vzemimo na

primer občino, ki ima 600 volilcev in dobi 12
odbornikov. Po proporcem mora priti na vsakega
odbornika 50 glasov. Stranka, ki ima n. pr. 200
glasov, dobi 4 občinske odbornike, druga stran-
ka, ki ima 300 glasov, dobi 6 odbornikov, tret-
ja stranka, ki ima 100 glasov, dobi 2 odborni-
ka. — Kdo bo imel volilno pravico? 1. Vsi 21
let stari državljani moškega spola, ki prebivajo
stalno v občini že dve leti. 2. Javni nastavljen-
ci (uradniki), zdravniki, živinozdravniki, duhov-
niki itd. 3. Tudi ženske! Toda pri ženskah vo-
lilna pravica ne bo več enaka! Volile bodo tiste
ženske, ki prebivajo vsaj dve leti v občini in
jim je razuntega predpisan državni davek; dalje
one ženske, ki v kmetkem gospodarstvu ali v
obrtnu nadomestujejo umrlega, izgubljenega ali
sploh odsotnega moža ali pa nadomestujejo mla-
doletne otroke. Vse prav. Toda zdaj pride ne-
kaj, kar krši enakost: volile bodo namreč tudi
vse javne in zasebne nameštčenke (uradnice), ako
so z uspehom dovršile meščansko šolo ali pa
4 razrede srednje šole. Zakaj ravno te? Zakaj
ne tudi kmetice in delavke, četudi niso davko-
plačevalke? S to odredbo daje demokratska
stranka oz. vlada prvič prednost meščanstvu.
Saj je demokratska ali liberalna stranka po svo-
jem bistvu meščanska stranka! To je 23. de-
cembra jasno izrazil njen vodja dr. Kukovec, ki
loči tri stranke: socijalistično, klerikalno in me-
ščansko, ki ne more biti druga ko liberalna ali
demokratska. Zato je čisto umevno, da novi ob-
činski volilni red daje prednost meščanskemu
ženstvu. Drugič pa hoče demokratska vlada z
nameštčenkami, uradnicami umetno zagotoviti
svoji stranki večino v občinskih odborih. Upa
namreč, in bo gotovo tudi rabila vsa sredstva
za to, da bodo uradnice, ki jim je dala demo-
kratska vlada volilno pravico, volile demokrat-
ske kandidate. Ni-li taka nakana sedanje vlade
skrajno nizkotna in sramotna? Svoje uradnice
hoče vpregati in siliti v volilni boj za svojo me-
ščansko stranko, ki v ljudstvu sploh nima ni-
kake zaslombe! Takim nasilnim potom boče do-
biti vpliv na občine, hoče spraviti občine popol-
noma pod svojo oblast in tako kršiti in uničiti
tisto samostojnost in samoupravo občin, kolikor
so jo dozdaj še imele!

Samo proti Kmečki Zvezi!

Predsednik demokratske stranke dr. Kuko-
vec je na strankinem zborovanju v Celju 23.
decembra označil stališče liberalne stranke do
drugih slovenskih strank, kar zadeva občinske
volitve. Socijalnih demokratov, pravi, da se ne
boji v občinah in jim pripisuje dobro voljo in
sposobnost sodelovati v občinskih zastopih. O
Samostojni kmetijski stranki in narodnosocijalni
stranki izraža željo, „naj se uveljavijo demokra-
tični naši (liberalni) prijatelji tudi narodnosoci-
jalne in samostojne kmetijske smeri in jim bode
naša (liberalna) organizacija gotovo šla na roko,
kjer se bode šlo zoper klerikalne nasprotnike
državne edinstvenosti.“ Samo naši stranki torej
napoveduje boj! „Smatram, da je jasno“, pravi
dalje, „da morajo vsi narodni in demokratični
činitelji nastopiti složno zoper ljudsko
stranko kot klerikalno stranko... bo-
disi pod imenom kmečke ali kakoršnekoli enake
zveze.“

Boj demokratske stranke bo torej veljal le
samo in edino naši Slovenski ljudski stranki, o-
ziroma Kmečki zvezi. Za ta boj že sedaj poda-

jajo liberalci roko socijalnim demokratom, narod-
nim socijalistom in Samostojni kmetijski stranki.
Saj vedo, da bi jih socijalni demokratje tudi v
občinski upravi le podpirali, kakor podpirajo v
sedanji vladi njihovo brezvestno in nasilno sa-
modržstvo. Narodnih socijalistov in Samostojne
kmetijske stranke pa se jim itak ni bati, saj sta
ti stranki dete in sad demokratske stranke! Vse
štiri stranke, demokratsko, socijaldemokratsko,
narodnosocijalistično in Samostojno kmetijski
stranko družijo eno: vsem je vera zasebna stvar,
ki se ne sme mešati v javno življenje! Tudi pri
vprašanju glede šole in zakona nima vera po nji-
hovitih načelih nič govorniti! Zato je umevno, da
se bodo vse štiri stranke pri občinskih volitvah
združile proti naši Ljudski stranki, oziroma naši
Kmečki zvezi, ki sloni na verski podlagi, in po-
vdarja, da mora vera, krščanstvo prevevati in
prešinjati tudi javno, državno življenje, zlasti ka-
dar gre za šolo in vzgojo otrok in za verski
značaj zakonske zveze!

Na delo!

Nasprotniki se mrzlično pripravljajo na ob-
činske volitve. Naša Ljudska stranka in Kmečka
zveza ne sme počivati! Krajevni odbori Kmečkih
zvez! Krepko poprimite za delo! Organizirajte
naše ljudi za občinske volitve. Če nočete imeti
v občinski upravi takega brezvestnega gospodar-
stva in nereda, kakor ga v celi naši državi po-
vzroča in vzdržuje liberalno-socijalistična vlada!
Napnite vse sile, da naša Kmečka zveza zmaga
zdaj pri občinskih volitvah in pozneje pri držav-
nozbornskih volitvah, kakor je z velikansko ve-
čino pred nekaj dnevi sijajno zmagala pri Kme-
tijski družbi!

Kmetska Zveza na Hrvatskem.

Pred enim mesecem, dne 3. decembra je hrvatska
Kmetska zveza (Seljačka demokracija) priredila
v Zagrebu velik kmetski shod. Krog 450 kmetskih od-
poslancev iz vseh pokrajin Hrvatske, Bosne, Herce-
govine in Slavonije se ga je udeležilo. Slovenski po-
slanec Brodar je pozdravil zborovalce v imenu 70.000
članov naše slovenske Kmečke zveze. Dr. Korošec,
vsled bolezni ni mogel priti na zborovanje. Poslal pa
je pismo, kjer povdarja, da mora Kmečka zveza izve-
sti svoj program glede na pravične davke, carino in
kmetsko zakonodajo. „Združite se v močnih nabavnih
in kreditnih organizacijah, da vas ne izrabijo razni
oderuhi! Zahtevajte kmetske šole!“

Zahteve, ki so jih sklenili na zborovanju, zade-
vajo šolo, politični položaj in gospodarstvo.

Glede šole, so najodločneje protestirali proti vla-
dini nameri, da vrže verouk iz šol. Šole je zgradilo
kmetsko ljudstvo, zato ima pravico, da odločuje o od-
goji svoje dece.

Najodločneje so obsojali nasilno, protikmetsko
politično sedanje vlade, podkupljivost in pristranost državne
uprave, trošenje denarja, brez kontrole Narod-
nega predstavništva in zadolženje države. Čim prej
se razpišejo volitve za ustanovno skupščino po redu,
ki ga bo določilo sedanje Narodno predstavništvo, ne
pa, ki bi ga nam vsilila vlada. Ob času volitev, bo-
disi občinskih, bodisi državnozbornskih, se naj 3 dni
pred volitvami in na dan volitev zaprejo gostilne pov-
sod, kjer se vrše volitve. Dosedanje pokrajine naj ob-
drže samoupravo, t. j. svojo vlado in svoje zборе.

Glede gospodarstva so zborovalci obsojali na-
kladanje novih davkov, zahtevali, da se ukine vinski
davek, naj se pa naloži davek in prvi vrsti vojnim
dobičkarjem, oderuhom, veletrgovcem in fabrikantom.
Ukinejo naj se divje visoke izvozne carine na kmetijs-
ke pridelke, uvozna carina na obleko, obutev in po-
dobno pa se naj vsaj zniža. Vlada naj zagotovi ljud-
stvu sol, petrolej in ostalo inozemsko blago po pri-
merni ceni in brez prekupeev. Valuta se naj uredi in
krona izmenja za novi državni denar v razmerju 1:1.
Država naj podpira kmetsko zadružništvo in izvozne
ne daje raznim špekulantom, ampak kmetijskim za-
drugam. Agrarna reforma se mora rešiti v korist
kmetskega ljudstva! Država naj jo izvede s sodelo-
vanjem kmetske zbornice, ki se naj najhitreje osnuje!
Kmetom se naj dopusti sađenje tobaka, ako država ne
more urediti monopola. Siromašno kmetsko ljudstvo
naj dobi brezplačno zdravnike in zdravila, kakor to
dobjo delavci!

Zivahno se giblje hrvatsko kmetsko ljudstvo. Z
velikim navdušenjem se udeležuje shodov, ki jih pri-
reja hrvatska Kmetska zveza. Povsod se snujejo kra-
jevni odbori Kmetijske zveze (Seljačke demokracije).
Bodi nam Slovencem to v izpodbudo! Jugoslavija je
kmetska država, kakor Danska in Holandska. A do-
zdaj je bilo ravno kmetsko ljudstvo v državi najbolj
brezpravno. 80 odstotkov kmetskega ljudstva vlada
gospodstva manjšina. Kmetsko ljudstvo si mora pribori-
ti pravice, ki mu grede! Zato se mora organizirati.
A organizirati na krščanski podlagi! Jugoslavija mo-
ra biti krščanska država, kjer ne bo en stan tlačil
drugih, ampak bo med vsemi stanovi vladala krščan-
ska vzajemnost! Zato se mora vse krščansko misleče
slovensko, hrvatsko in srbsko kmetsko ljudstvo zdru-
žiti v Jugoslovanski Kmetijski zvezi!

Veselo na delo! Zaupnikom Kmečke Zveze!

Kmečka Zveza se mogočno širi. Vsako nedeljo se vrše shodi in se ustanavljajo krajevni odbori Kmečke zveze. Zaupniki ali odborniki v posameznih krajih z navdušenjem prevzemajo in vrše svojo nalogo: širiti in utrjevati v svoji župniji Kmečko zvezo. Ponekod delujejo zaupniki vzorno. Sami do dna duše prepričani o potrebi in koristi Kmečke zveze, pridobivajo z vneto besedo za njo tudi svoje sovaščane in sožupljane, pobirajo letno članarino, z mladostnim ognjem širijo naše časopise „Gospodarja“ in „Stražo“ in se z vztrajno požrtvovalnostjo udeležujejo mesečnih odborovih sej.

Bližajo se nam vsiljene občinske volitve, za njimi pridejo državnozborske volitve. Zaupniki, vi boste voditelji našega volilnega boja v posameznih župnijah! Od vas, zaupniki, je odvisno, ali bo naša Kmečka zveza izšla kot sijajna zmagovalka iz volitev! Zato se zdaj z vso vnemo vržite na delo za Kmečko zvezo!

1. Nabiranje udov.

Te dni prejmete od tajništva Kmečke zveze v Mariboru tiskane nabiralne pole. Vsaki nabiralni poli je priložen, oziroma prilepljen poseben poziv na vse kmečko ljudstvo (kmete, posestnike, delavce, viničarje, posle); v tem pozivu je razloženo, kaj je Kmečka zveza, kaj hoče in kaj je za kmečko ljudstvo že dosegla. Ta poziv si lahko vsakdo, predno se vpiše v Kmečko zvezo, prebere, da ve, za kaj se podpisuje in za kaj da članarino. Vsak zaupnik dobi eno nabiralno polo s pozivom. Ako prejmete premalo nabiralnih pol, ali pa bi jih po pomoti sploh ne dobili, pišite takoj tajništvu Kmečke zveze v Mariboru, Cirilova tiskarna, da vam jih pošlje več! — Kot ude Kmečke zveze pa nabirajte brez razločka vse, ki so 20, oziroma 21 let stari: može, žene, mladeniče, dekleta; kmete, gospodarje, manjše posestnike, viničarje, kmečke delavce, posle, hlapce, dekle. Vsi spadajo h kmečkemu stanu, za vse je Kmečka zveza, vsem hoče kmečka zveza pomagati, kmečko ljudstvo mora biti tesno spojeno in vzajemno! Ravno na kmetih se najbolj čuti, kako so vsi drug od drugega odvisni, gospodar od delavcev in poslov in narobe. Vzajemnost kmečkega prebivalstva! To povdarja Kmečka Zveza! Zato sprejemajte zaupniki v Kmečko Zvezo vse, ki spadajo h kmečkemu prebivalstvu! Pri nabiranju udov pa bodite vztrajni! Ne odnehajte prej, dokler niste pridobili kolikor mogoče vseh krščansko mislečih sovaščanov in sosedov ter sožupljanov za Kmečko Zvezo. Seveda je treba pri tem veliko mero

požrtvovalnosti. Toda brez žrtve ni sadu! Radi se žrtvujte, saj gre za korist vsega kmečkega prebivalstva!

2. Članarina.

Brez denarnih sredstev se ne da nič doseči. Nobena organizacija ne more živeti, še manj delovati brez denarne pomoči. Tudi Kmečka Zveza ne. Zato je za ude Kmečke Zveze določena malenkostna članarina, 2 K na leto. Če pa kdo 2 K ne zamore, pa je naš človek, pa naj da manj, kolikor pač more, četudi samo dvajsetico! Zato naj imovitejši žrtvujejo več. Organiziranje Kmečke Zveze je združeno z velikimi stroški: tajništvo, pisarniške potreščine, tiskovine, shodi itd. Kmečka Zveza bo mogla uspešno delovati in se razvijati le, če jo bodo udje sami dovolj podpirali. Poglejte, koliko žrtvujejo socialisti za svojo organizacijo: vsak zadnji delavec da na leto za svojo organizacijo najmanj 52 K, ponekod celo 76 K. Razun tega nabirajo socialisti že od lanske spomladi naprej poseben volilni sklad. Liberalci žrtvujejo ogromne svote za svoj tisk in organizacijo. Seveda ti lahko, ker so stranka kapitalistov. Ravno tako „Samostojna kmetijska stranka“ porabi vsako priliko, da nabira za svojo organizacijo. Tudi ti lahko žrtvujejo, ker so stranka liberalnih bogatašev, trgovcev, tovarnarjev in krčmarjev. Kmečka Zveza je zveza priprostitih kmečkih ljudi, ki nimajo na razpolago tolikih svot. Zato pa bodi naša požrtvovalnost večja! Veliko je že naše število, krog 70.000 udov šteje Kmečka Zveza samo na Slovenskem brez Hrvatske. Primerno temu številu, lahko že precej nabere, ako vsak zaupnik in vsak član po svoji moči stori za Kmečko Zvezo svojo dolžnost. Zaupniki! Ponižite ljudi, da je treba za Kmečko Zvezo tudi denarnih žrtv. Potem bo Kmečka Zveza lahko za kmečko ljudstvo tudi kaj dosegla!

Od nabrane članarine pošljite tri četrtine Kmečki Zvezi v Mariboru, eno četrtino pa obdržite zase, da lahko poravnate svoje stroške!

Nasprotna stranke, zlasti liberalna „Samostojna kmetijska stranka“ in socialni demokratje se vsiljujejo našemu ljudstvu. Pri volitvah bodo gotovo potegnili vkup — proti Kmečki Zvezi. Saj je to napovedal že vodja liberalne stranke dr. Kukovec 23. decembra 1919. Zaupniki! Odborniki! Pokažite, da ste vredni zaupanja, ki vam ga je izkazalo ljudstvo, ko vas je izbralo za zaupnike! Delajte! Neumorno in korajžno delajte in širite Kmečko Zvezo vsak v svojem kraju! Plačilo bodo prinesle volitve!

Pišite! Pišite!

„Slovenski Gospodar“ hoče naše kmečko ljudstvo učiti pa tudi razvedriti. Zato prinaša najprej članke o politiki, gospodarstvu, izobrazbi. Potem pa vam v tedenskih novicah in dopisih sporoči, kaj se je zgodilo novega po svetu, zlasti po naši ožji domovini. Urednik si prizadeva, da bi ugodil čitateljem „Gospodarja“ na obe strani: za pouk in razvedrilo. Rad bi napravil list zanimiv in raznovrsten. To pa more le tedaj, ako ni sam, ampak ima okoli sebe obširen krog sodelavcev in dopisnikov. Čim več sodelavcev in dopisnikov list ima, tem raznovrstnejši, tem zanimivejši je.

Urednik „Gospodarja“ se obrača zato najprej do sodelavcev, to je tistih, ki pišejo članke, daljše ali krajše. Prav toplo zahvalo izreka vsem tistim, ki so lansko leto podpirali list s svojimi članki. Ni bila prazna njihova pomoč! Med 30.000 in še več čitateljev „Slovenskega Gospodarja“ so se razširile njih ideje (misli), njih nasveti, so zanetili njihovi ognjevit spisi plamen navdušenja za skupne krščanske in skupne kmečke zadeve in koristi! Naj ostanejo dosedanjim sodelavcem listu, zvesti tudi v bodoče! Pridružijo naj se jim pa še novi! Kolikokrat sem slišal odkušenih kmetov in kmetič, od svetnih gospodov krščanskega mišljenja in duhovnikov toliko lepih, novih misli in nasvetov, ki bi bili vredni, da jih ljudstvo zve in se z njimi okoristi. Zakaj jih ne zapišete in ne pošljete. „Slov. Gospodarju“, da jih bere in zve en tisoč, ampak 30.000 in še več čitateljev „Slov. Gospodarja“! Saj ni treba, da bi bil članek dolg! Čim krajši, tem boljši! Kakor si stvar misliš, pa jo napiši. Koliko koristnega bi nam znali napisati izobraženi kmetje s Pohorja n. pr. o gozdu, o kmečki organizaciji lesne trgovine, o potrebi gozdarske šole! Iz drugih krajev: iz Savinjske doline, Posavja, Slovenskih gor, iz okolice Ptuj, s ptujskega in murskega polja itd. pa bi nam napisali kaj, zlasti gospodarstvega, kar bi zanimalo njihove rojake! Oni, ki vodijo organizacije, izobraževalne, mladinske in druge, bi v „Gospodarju“ ali „Straži“ priobčili svoje skušnje in nasvete. Zlasti izobraževalno organizacijo bo treba

dvigniti, ker na izobrazbi ljudstva se zida gospodarski in politični napredek in blagostanje! Vse, prav vse, kar menite, da bi bilo dobro povedati našemu izobrazbo željemu ljudstvu: vsedite se in napišite ter pošljite uredništvu „Gospodarja“ ali „Straže“! Tisočeri in tisočeri vam bodo hvaležni!

Ravno tako važno delo kakor sodelavniki opravljajo tudi dopisniki, to je tisti, ki v „Gospodarju“ ali „Straži“ sporočajo novice iz svojega kraja. List, ki bi prinašal same poučne članke, bi čitateljem ne ustrezal popolnoma. Ko človek s čitanjem poučnega članka zadosti svoji ukažljivosti in hrepenenju po izobrazbi, hoče ugoditi tudi svoji radovednosti in želji po razvedrilo. Zato vsakdo rad bere, kaj je po svetu novega, posebno pa ga zanimajo novice iz domačega kraja. Takih novic pa seveda urednik v listu ne more sporočiti, ako jih njemu nikdo ne sporoči. Zato se obrača tem potom do dopisnikov. Dosedanjim dopisnikom iskrena zahvala! Ostanite nam zvesti, pridno nam poročajte novice tudi naprej! Stopite pa v krog naših dopisnikov še drugi! Iz vsake župnije najmanj eden! Najbolje pa, da je v vsaki župniji več dopisnikov! Ti pa morajo biti organizirani, morajo vedeti drug za drugega in morajo eden drugega vzpodbujati k dopisovanju! Če je eden zadržan, da nam ne more sporočiti novice, pa jo takoj sporoči drugi! Novice sporoča i pač ni nikaka težava! Na dopisnico napišite kratko, kaj se je v tvojem kraju posebnega zgodilo. Poročaj n. pr. o društvenem življenju, kako napreduje izobraževalno društvo, Orel, Dekliška zveza, o prireditvah društva; piši lahko, kako je kaj glede gospodarstva pri vas, kako kaže letina, kako delujejo gospodarska društva in zadruge. Piši nam o političnih dogodkih v župniji, o gibanju naše Kmečke zveze, pa tudi o delovanju nasprotnikov! Pri tem pa si zapomni to: Tudi najhujšemu političnemu nasprotniku ne smemo delati krivice, zlasti ga ne česa po krivum dolžiti! Samo resnica nas bo osvobodila, lež nikdar! Tudi se pri političnem nasprotstvu ne gre toliko za osebo, ampak predvsem za stvar! Osebnosti se v političnem boju kolikor le mogoče varuj! V kolikor pa

kdo javno kaj obsoja vrednega zakrivi, ga smeš tudi javno očiglasati. Toda te na podlagi resnice in pravice! Čisto zasebni in zgolj osebnih stvari pa ne vlačijo v list! — Poleg društvenih, gospodarskih in političnih novic svojega kraja pa nam naj poročajo dopisniki tudi druge zanimive stvari, n. pr. kako veliko nezgodo ali imenitno slavlje, ki je obhaja zaslužen mož v župniji ali izredno cerkveno slovesnost ali kaj drugega zanimivega, izrednega! Pa le kratko, kratko! Brez dolgih podrobnosti! Krajše ko je, boljše je! Upamo, da se bodo sodelavniki in dopisniki radi odzvali našemu povabilu in prošnji. Njim gre potem predvsem zahvala, če bo „Gospodar“ raznovrsten in zanimiv! Njihova zasluga bo, če bo vsled tega število Gospodarjevih naročnikov kljub višji naročnini rastlo. Njim velja priznanje, če se bo z „Gospodarjem“ do zadnje slovenske hišice razširila in naše ljudstvo do zadnjega človeka prišnila in prevzela zavest, da mora na krščanskih načelih biti pozidano tudi javno, politično, državno življenje!

Politični pregled.

Jugoslavija.

V ministrskih sejah v Beogradu razpravljajo o načrtu novega volilnega reda. Podlaga bodočim volitvam bi naj bil srbski volilni zakon s splošno volilno pravico. Socialistični ministri zahtevajo tudi volilno pravico za ženske, ki opravljajo samostojno delo ali obrt. Redni parlament bi imel 300 poslancev. Velika narodna skupščina pa 600. Odpravljene bodo mestni poslanci. Na 20.000 ljudi pride 1 poslanec za v ustavodajno skupščino, za redni parlament pa na 40.000 ljudi 1 poslanec. Vprašanje ženske volilne pravice ostane še nadalje nerešeno. O tem bo še le odločila ustavodajna skupščina.

V Beogradu ustanavljajo poseben odbor za sestavitev novega načrta za ustavo. V tem odboru bodo zastopane vse stranke in šest profesorjev javnega prava.

Občinske volitve so preložene od januarja na konec februarja.

Naš prehranjevalni minister je dovolil za Slovenijo 12½ milijona K za nabavo hrane pri raznih aprovizacijskih, konsumnih in poljedelskih zadrukah.

Jugoslavija je sklenila z Angleško trgovinsko pogodbo, potem katere bodo lahko kupovali jugoslovanski trgovci blago na Angleškem in ga plačevali z dinarji.

Vojna odškodnina Srbiji bi naj znašala 18 milijard dinarjev. To svoto bi naj prejela Srbija tekom 20 let.

Vlada je odredila kredit za begunce iz zasedenega ozemlja v znesku 10.250.000 dinarjev.

Italija.

Italijanska armada se pripravlja poporočiti iz Trsta, da se umakne iz zasedenega dela Kranjske.

Italijanski ministrski predsednik Nitti je izjavil v zbornici, da nima Italija po londonski pogodbi do Reke nobene pravice. Povdarjal je še, da morata Italija in Jugoslavija živeti v sporazumu. Ako presojamo reško vprašanje po teh govorih v italijanski zbornici, potem si moramo priznati: Italija se — odreka Reki.

Francija.

V Franciji se je otvoril ta dni novi parlament. Francoska zbornica šteje 610 poslancev. Med temi imajo socialni demokrati samo 150. Kljub dejstvu, da so pogoreli socialisti pri zadnjih volitvah, pišejo socialdemokratska glasila, da je na Francoskem 1.700.000 boljševikov.

Francoska republika bo volila novega predsednika in ta bi naj bil Clemenceau.

Francoska bo nakupila v Jugoslaviji žito, s katerim namerava preskrbeti gladno Avstrijo.

Nemčija.

Nemška armada bo štela samo 96.000 mož.

Ogrska.

Ogrska dela vojaške priprave proti Rumuniji. Na Madžarskem so se osnovali posebni odbori, katerih naloga je: širiti boljševizem med rumunskim vojaštvom.

V Budimpešti so usmrtili v zadnjem času še nadaljne boljševike kljub tozadevnemu protestu socialistov drugih držav.

Bolgarija.

Na Bolgarskem je izbruhnila vsled občne druginje splošna stavka. Razglašeno je čez Bolgarijo obsedno stanje.

Gospodarske novice

Pristopajte h kmet podružnicam. Sedanja najboljše strokovna organizacija kmečkega stanu je gotovo kmetijska družba. Podružnico imamo skoro v vsaki župniji, kjer jih pa še ni, jih je treba takoj osnovati. Somišljenike pozivamo, da vsi pristopijo k domači kmet. podružnici. Udnina za leto 1920 znaša 16 K. Zato dobi vsak član glasilo Kmet. družbe „Kmetovalec“ in je poleg tega deležen še vseh drugih ugodnosti. Podružnice skupno naročajo galico, žveplo, gnojila, stroje in druge potrebščine. Torej vsi v kmetijske podružnice.

Občni zbor Slov. kmetijske družbe za Štajerske in koroške podružnice še ni določen. Kdaj se bo vršil občni zbor, bomo poročali.

Nove kmetijske podružnice. Pri Sv. Ani v Slov. gor. in pri Mariji Sežni na Velki ste se ustanovili novi kmetijski podružnici. Na čelu obeh organizacij stojijo najboljši možje. — Pri Gornji Sv. Kungoti se snuje Kmetijska zadruga za okoliš: Sv. Kungota, Sv. Križ, Sv. Jurij, Sv. Duh, Svečina.

Shodi kmetijskih podružnic v ptujskem okraju. Prihodnje dni se vršijo sledeči shodi kmetijskih podružnic in sicer: dne 11. t. m. po rani maši v Majšpergu in isti dan po večernicah pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju; dne 18. t. m. po rani maši na Hajdinu, na Polenšaku in pri Sv. Barbari v Halozah. Govorniki: za Majšperg, Sv. Lovrenc na Drav. polju in Hajdino vinorejski inštruktor g. Zupanc, za Sv. Barbaro v Halozah vladni komisar g. Brenčič, za Polenšak pa pride govornik iz Maribora.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Tukajšnja kmetijska podružnica ima na boštjansko nedeljo, dne 18. januarja ob enih popoldne (13. uri) v prostorih g. Kodra svoj letni občni zbor. Po občnem zboru se bo razpravljalo o ustanovitvi nakupovalne zadruge za tukajšnje občine. Poročal bo o tem nadrevizor Vl. Pušenjak iz Maribora. Kmetje, naša najboljša udeležba naj priča, v kako resnem položaju se nahaja dandanes naš tepčani stan. Le z združenimi močmi se zamoremo v bran postaviti skupnim sovražnikom, katerih še kmetje nikdar nismo toliko imeli, kakor jih imamo v sedanjem času. Vsi kmetje, veliki, srednji in mali, v bran za naš stan.

Pri Sv. Andražu v Slov. gor. bo prihodnje nedeljo zborovanje za otvoritev kmetijske podružnice. Govorit in poročat pride poslanec Ivan Vesjenjak iz Maribora.

Elektrarna na Fali je stala brez daljnovodov 30 milijonov kron. V elektrarni je sedaj v teku 10.000 konjskih sil. Ko se dogotovita še nadaljnj dve turbini, za kateri je že vse pripravljeno, bo oddajala falska elektrarna 50.000 konjskih sil. Ta električna sila je bila prvotno namenjena za Gradec ter okolice, za vsa druga štajerska mesta in za veleindustrijo po Gornjem Štajerskem proti Dunaju. Med vojno je oddajala in še oddaja falska elektrarna svojo elektriko tovarni za dušik in karbid v Rušah. Sedaj napeljuje falsko elektriko proti Mariboru. Izpeljali bodo to električno silo proti Celju do hrvatske meje in v Ljubljano.

Jugoslavija bo izvozila v Čehoslovaško 2500 komadov živih svinj. Ta izvoz bo prest izvozne carine. (Izvezna carina za 1 svinjo znaša 400 dinarjev. Naša država se je odrekla prejemku 1 milijona dinarjev.) Radi te brezcarinske dobave svinj se je zavezala Čehoslovaška, da nam uvozi sladkor in sicer 1 kg po 8 K.

Jugoslovanska komisija je sprejela v Sofiji 20 lokomotiv, ki se izroče takoj našemu prometu. Druga komisija je sprejela v Špilju 10 avstrijskih lokomotiv, katere je sprejela naša država v zakup. Na Dunaju so kupljene še tri nove lokomotive.

V Nemški Koroški se je pojavila med govedo pljučna nalezljiva bolezen. Radi te bolezni je zašranjen vsak uvoz živine iz Jugoslavije v Nemško Koroško in narobe.

Nova konjska bolezen. V okraju Lipnica in Arvež se je pojavila nova konjska bolezen. Konju otrpne vrat, da ga ne more premikati in ne zavživati krme. V gornjih delih obeh okrajev je poginilo že okoli 50 konj. Opozorjamo naše oblasti, naj pazijo malo bolj na tihotapce, da se ta nevarna bolezen ne zanese v naše kraje!

Dobiček pri vzreji mladih konj in kdaj je vzrejo žrebet priporočati. V pokrajinah, kjer so zemljišča zelo deljena in draga, pri pomanjkanju pašnikov ni v največjih slučajih vzreja žrebet

priporočljiva. Pridelano krmo izkoristimo bolje za govedo. Veliko lažja je že vzreja žrebet pri manjših pašnikih. V hlevu zraslim žrebetom se nikdar ne razvijajo prav posamezni udje in deli telesa. Konjereja nam nudi sledeče prednosti:

1. Posestnik si brez velikih izdatkov vzredi konja, ne da bi bil izpostavljen pri tem premnogim goljufijam pri konjskih kupčijah. 2. Doma vzrejeni konji so že od mladosti privajeni na isto krmo, vodo, hlev, postrežbo itd., zato ostanejo tudi navadno trdnjega zdravja, kakor tuji in upeljani konji. Da vzredimo vstrajne konje, ne smemo žrebet prerano vpregati in rabiti za težka dela. Raba za lahka dela v tretjem letu, v katerem se konje vadi in tudi vtraja, naj bo odmerjena in premišljena, nikdar ne do utrujenosti živali. V nasprotnem slučaju se pokažejo kmalu napake, katerih ni mogoče nikdar več odstraniti. Mrzlokrvna žrebeta se v mladosti hitreje razvijajo in so za počasno in lahko delo prej rabna.

Cena živin v Avstriji. Nemški listi napovedujejo, da bodo cene živin v Avstriji ob novem letu naslednje: Svinjska mast 90—100 K, moka 10—12 K, goveje meso 48—68 K, pečenka 80 do 100 K kilogram, hlebček kruha 5 K.

Tobačna tovarna v Zagrebu, v kateri je doživelo delo celih 5 tednov, prične te dni zopet z delom. Bomo videli ali dobimo več bukovega listja ali tobaka.

Oddaja trt. Iz državnih trtnih nasadov na Kranjskem se bodo oddajale trte vinogradnikom pod sličnimi pogoji kot druga leta. Cene za male kmečke posestnike so: za 100 ključev 5 K, za 100 korenjakov I. vrste 20 K, II. vrste 10 K, za 100 cepčank I. vrste 120 K, II. vrste 60 K. Zaloga cepčank je le majhna. Kdor ne prinese županstvenega dokazila, da je mali posestnik, mora plačati dvojno ceno. Trte so namenjene v prvi vrsti kranjskim vinogradnikom za saditev lastnih vinogradov. Le potem, če bi kaj preostalo, jih dobe lahko tudi drugi naročniki. Bljže pogoje izve vsak iz razglasov pri županstvih vseh vinorodnih občin, oziroma pri spodaj navedeni oblasti. Naročila sprejema najpозnejše do dne 15. svedana 1920 — Državno vinarsko nadzorstvo v Novem mestu.

Dobava merske soli. Odsek za prehrano naznanja: Trvdka Ant. Krisper Coloniale v Ljubljani prejme koncem tega meseca oziroma začetkom meseca januarja večjo pošiljatev merske soli preko Trsta. Ta sol se bo razdelila po vsej Sloveniji ter se bo odkazala posameznim političnim okrajem po številu prebivalstva. Dispozicijo s soljo v okraju bo imelo pristojno okrajno oblastvo. Trgovci, zadruge in drugi naj se radi nakazila te soli ne obračajo na odsek za prehrano, temveč na pristojno okrajno oblastvo.

Cene usnju in kožam. Deželna vlada je določila sledeče cene: za podplate 44 do 84 kron, za rjavo zgornje usnje 84 do 95 kron, za črno zgornje usnje 76 do 84 kron, za telečje zgornje usnje 117 do 125 kron za kilogram. Cene za telečje in goveje kaže so najvišje 18 K za kilogram, konjske po 100 do 150 kron, svinjske kože 8 do 12 kron.

Prodaja bukovega lesa. Dne 12. januarja ob 10. uri bo prodal šumarski odsek zemaljske vlade v Sarajevu potom ustmene ali pismene družbe 6000 bukovih drevov na panju, ki vsebujejo 39.000 kubičnih metrov lesa. Les, ki se namerava prodati, se nahaja na „Grmec“ planini. Prodajni razpis je interesentom v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani na vpogled.

Kava v Evropi. Po poročilih iz Rotterdama znaša množina kave v Evropi 2.550.000 vreč. Na vsem svetu 7.372.000 vreč.

Evropa ima premalo mesa. V angleškem prehranjevalnem ministertvu so napovedali pomanjkanja mesa za Evropo. Za izvoz sposobno meso iz Avstralije, Nove Zelande, Južne Afrike in Južne Amerike bo zadoščalo komaj za preskrbo britanskih otokov. Evropa rabi po angleškem proračunu za prihodnje leto uvoženega mesa tri milijone ton.

Nova določba za carinjenje. Od 1. jan. 1920 mora vsak deklarant, ki hoče katerokoli blago zacarinirati, predmetni deklaraciji priložiti poleg sedaj zahtevanih prilog (tovorni list, izvoznico, zdravstveno izpričevalo itd.) tudi račun o vrednosti blaga, kakor to predpisuje člen 34 carinskega zakona. Od tega dne naprej se zacarinjenje brez predložitve računa ne bo več priustilo.

Kmečka Zveza.

Hoče. Kmečka Zveza priredi v nedeljo, 11. januarja po rani sv. maši političen shod. Somišljeniki, agitirajte za obilno udeležbo.

Shod Kmečke zveze pri Mariji Snežni na Velki. V nedeljo, dne 21. decembra se je vršil v župnišču številno obiskan shod Kmečke zveze. G. Zebot je v poljudnih besedah opisal političen položaj in razložil, kdo je kriv sedanjih žalostnih razmer, posebno draginje. Za njim je govoril g. notar Stupica o pomenu gospodarskih organizacij, osobito kmetijskih podružnic. Nato se je sestavil krajevni odbor Kmečke zveze in ustanovila Kmetijska podružnica. Krščansko misleči ljudje pristopijo v obilnem številu k Kmečki zvezi in Kmetijski podružnici. — Isti dan je imel shod tudi nek Znuderl od „Samostojne“. Obljubljal je ljudem kot bodoči kmet, sedaj je namreč še ena velika ničla, zlato prihodnost, ako ga ubogajo. Nekaj se jih je usedlo na „samostojen“ lim, v prvi vrsti Toplak, s katerim ljudje pravijo,

da je baje nekdaš ku-

poval les za izdelovanje grabelj. Kmečka zveza se je ustanovila zadnjo nedeljo, dne 4. prosinca v Negovi. Govoril je g. Marko Krajnc iz Maribora o postanku Jugoslavije, o sedanji vladi in o strankah. Na krasno obiskanem shodu se je izvolil krajevni odbor Kmečke zveze za Nego-

vo. Shod Kmečke zveze v St. Jurju ob južni železnici, v nedeljo, dne 4. t. m. je bil nad vse dobro in z vsestranskim zanimanjem obiskan. Na shodu sta govorila naša poslanca: Pišek in Vesjenjak. Ta shod je dokazal dovolj jasno, kako malo Sentjurčanov da je pobasal g. Drogenik v svojo Samostojno malho.

V Kozje v prostore okrajnega zastopa je sklicala Kmečka zveza za dne 28. decembra dobro obiskan shod. Na zborovanju so govorili: Podpredsednik Narodnega predstavništva dr. Jankovič, univerzitetni profesor dr. Ujčič in dekan Tomažič. Govorniki so poudarjali nepremostljivo razliko med Samostojno in Kmečko zvezo. Poslušalec se je tudi naslikalo neplodno delovanje sedanje demokratično socijalistične vlade. Pobijal se je tudi sedanji centralizem, za katerim se peha in poganja Samostojna. Na tem shodu se je sklenila soglasna resolucija, v kateri protestirajo zborovalci proti odgoditvi parlamenta, slabi prehrani in našim neurejenim finančnim zadevam.

Slovenski Gospodar stane za celo leto 24 K, pol leta 12 K in četrt leta 6 K.

Tedenske novice.

Nameravani umor našega regenta Aleksandra. V Clannesu na Francoskem so zaprli Črnogorca, ki je priznal, da je nameraval umoriti našega regenta Aleksandra.

† O. Nikolaj Meznarič župni upravitelj pri Sv. Trojici v Slov. gor. je umrl v noči od 5. na 6. januarja. Pogreb v četrtek dopoldne. Svetila mu nebeška luč!

Izobraževalne tečaje prireja Slov. Kmečka Zveza in Slov. Krščansko-Socialna Zveza po vseh okrajih Slov. Štajerske. Dne 22. decembra se je vršil tak tečaj v St. Lenartu v Slov. gor., dne 30. decembra pa v Slov. Bistrici. Bila sta dobro obiskana. Oba tečaja je vodil državni poslanec dr. Josip Hohnjec; predavala sta dr. J. Hohnjec in Vlad. Pušenjak. Meseca januarja se vršijo tečaji po sledečem redu: Dne 7. januarja v Starem trgu, dne 15. v Trbovljah in Šoštanj, dne 20. v Podčetrtku, dne 22. v Šmarju pri Jelšah in Brezicah, dne 27. pri Sv. Križu pri Slatinah in dne 29. v Konjicah. Začetek povesod ob 9. uri. Na tečajih predavajo govorniki iz Maribora, deloma iz Ljubljane. Somišljeniki, agitirajte za številno udeležbo. — Tajništvo Slov. Kmečke Zveze.

Štrnimo se! Liberalci delajo z vso silo na to, da bi dosegli strnjenje vseh protikršćanskih strank. Kolovodje liberalne stranke so izdal geslo: Raje se zvezati z vsakim hudičem, nego dovoliti, da bi še krščanska stranka imela kako besedo v javnosti in pri zakonodaji. Naloga prištevav Kmečke Zveze in Slov. Ljudske Stranke je, da se vržejo vsak v svojem delokrogu na delo za organizacijo naših ljudi. Vse naše ljudi od 21. leta naprej zberite v Kmečko Zvezo. Sestavite po vseh občinah seznam, koliko je naših, koliko liberalcev, koliko socialistov, koliko samostojnežev in koliko omahljivcev. Na delo!

Kdo je pravi katoličan? Živimo v časih, ko ni dovolj, če hodiš samo v cerkev, tam pobožno moliš, a se zunaj cerkve ne brigaš za to, da bi krščanska misel zmagovala tudi v politiki. Oboje je treba! Kaj pomaga, če se kažeš zvestega katoličana v cerkvi, če si pa zunaj cerkve pri kakih stranki, ki se veže z najhujšimi nasprotniki

krščanstva. Samostojna Kmetijska Stranka je taka stranka, ki se veže z najgršimi protivniki krščanstva proti Kmečki Zvezi.

Samostojna Kmetijska Stranka je v Selnici ob Dravi dne 6. januarja imenitno pogorela. V bratskem objemu so bili ruški in limbuški liberalni glavarji ter nemškutarski ovaduhi izza leta 1914. Podrobno poročilo v „Straži“.

Kako liberalci pomagajo „Samostojnim“ na noge. Samostojna kmetijska stranka je s pomočjo največjega kapitalističnega zavoda Jadranske banke ustanovila veletrgovsko (verizniško-vojnodobničkarsko) društvo „Ekonom“. Samostojni glavarji so na shodih slepili ljudi, da bo „Ekonom“ preskrbel cenejšo obleko in cenejši kruh. A enega ne drugega liberalni „samostojneži“ niso mogli dobiti. Ljudje so sprevideli, da jih „samostojneži“ vodijo samo za nos in privlačnost teh novodobnih prerokov je padla. V tej zadregi je priskočila liberalno-socialistična vlada „samostojnežem“ na pomoč in sicer na stroške davkoplačevalcev. Nakazala je brzojavno 50 vagonov, ki bi naj vozili hrano za Slovenijo, kapitalistični družbi „Ekonom“. Država plača prevoz vagonov, a liberalna vlada poskrbi, da se bo s temi vagoni vozilo na državne stroške za liberalno stranko „samostojnežev“. Ljudstvo trpi pomanjkanje, a vlada pomaga liberalnim „samostojnežem“ do kšefta! Daleč smo prišli pod sedanjo vlado.

Mermolja išče sreče na Kranjskem. Zani glavar „samostojnežev“, ki je priporočal slov. vinogradnikom, naj vinsko trto posekajo in sadijo mesto nje — črešnje in ki je v Beogradu izjavil, da kmet lahko na 10 oralih pridela 30 tisoč kron čistega dohodka na leto, straši sedaj po Kranjskem. Naši zavedni štajerski kmetje nočejo imeti nič opraviti ne z liberalno „Samostojno kmetijsko stranko“ in ne z njenim poglavarjem. Mermolja in vsi „samostojni“ veljaki se bratijo z najhujšimi liberalci in brezverci ter sklepajo kupčije in pogodbe z največjimi vojnimi dobičkarji. Sicer pa Mermolja na Kranjskem nima sreče. Kranjski kmetje so ga že na več shodih pognali, odkoder je prišel. Mermolja, Mermolja! Dolgo ti ne boš več kmečkega ljudstva vodil za nos. Ti si od liberalcev najet in plačan priganjač in nič drugega.

„Nadzornik za agrarno reformo“ za Štajersko. Brezposelni šafar Konrad Žnuderl od Sv. Jakoba v Slov. gor. je prišel dne 4. januarja v občinski urad Krčevica pri Mariboru in se je tam predstavil kot „nadzornik za agrarno reformo“ in naznanil svoje bivališče v Krčevini. Ko se je zahtevalo od njega izkaznico, da je res „nadzornik“, je rekel, da so vse tozadevne listine pri vladi v Ljubljani. Nato je Žnuderl zginil. Ali so mu postala tla prevročila ali ga je nagnil kak drug vzrok k temu, mož je urnih krač odpihal in ga ni bilo več nazaj. To je tisti Žnuderl, ki ovaja govornike Kmečke Zveze, da hujskajo proti državi, ko se zavzemajo za kmečke koristi in tolmačijo ljudstvu, kako liberalno-socialistična vlada s svojo nesrečno davčno politiko in z drugimi naredbami guli naše ljudstvo in kako s pretirano visoko carino tira cene ljudskim potrebščinam neprestano kvišku. Takega človeka nastavlja sedanja vlada za „nadzornika“! Lepe reči!

Mednarodni tat. Mariborska policija je vjela zloglasnega mednarodnega tatu po imenu Ivan Lampret, ki je zasledovan od policije v Zagrebu in Ljubljani, ter kot mednarodni tat označen z črno piko na licu.

Ujeti klobasarji. V soboto zvečer je naredila policija zanimiv plen. Policijskemu nadzorniku Remca in redarjem: Černe, Filipič, Pohor in Zajc v družbi dveh tamešnjih orožnikov se je posrečilo, da so zajeli v Leiferspergu gnezdo tihotapev, ki so tihotapili špeh in klobase v Avstrijo. Vodja in organizator bande je bil Vabič Franc, Leifersperg št. 249, pomagala sta mu sina Franc in Josip. V svoji hiši je zbiral tihotape in jim kazal skrivna pota v Ernovž, kjer so oddali blago nekemu Lešniku. Za ta trud mu je moral vsak tihotapec plačati 5 K. Tako so hodili redoma 2 do 3 krat na teden. Družba je zelo pisana. Vjeli so 27 oseb in sicer 19 moških in 8 žensk. Med njimi delomržne dekle od 17 do 19 let. Pri tej priliki so zaplenili 181 kg klobas. Na okrajnem glavarstvu so dobili za tako delovanje nagrade 3—15 dni zapora, kar so sprejeli večinoma s popolno zadovoljnostjo. Zlasti dekle so bile med obravnavo jako dobre volje. Poznalo se jim je, da jim nekaj dni počitka ni-

kaker ni nevarno. Družba je bila iz vseh vetrov. Eden iz Červinjana v Furlaniji, eden iz Boveca in še par drugih Primorcev, dragače pa iz različnih delov Štajerje. Nekateri dekle so imele blaga samo 3—5 kg, torej so šle na pot očividno bolj radi pohajkovanja, kakor radi tihotapskega zaslužka.

Verizenje. V Mariboru se prikazuje dan za dnevno vedno večje število majhnih veriznikov, ki pomagajo trgovcem utihotapljati blago iz inozemstva po neznosnih cenah. Trgovstvo se iz tega vzroka opozori, da take osebe takoj odstrani, oziroma jih odda policiji, sicer bi imel posamezen trgovec vse posledice samemu sebi pripisati.

Detomor. V soboto, dne 3. januarja t. l. so našli v neki drvarnici v Ljubljani mrtvo dete, zavito v vračo in močno s krvjo obrito. Preiskava je dognala, da je detomorilka neko Neža Jordac, doma iz Gotovelj pri Žalcu. Detomorilko so izročili kazenskemu sodišču.

Pri Sv. Urbanu nižje Ptuja je bil pokopan 2. prosinca Ignacij Cizerl iz Svetinjec. Usoda ga je srečno pripeljala iz vojske na dom k ljubeči ženki in otročičem. Pa to srečno družinsko življenje je razbil pri Cizerlovih komaj 20 letni letni fantalin s svojo podivjanostjo. Rajni je bil krščansko-vzgleden mož, zato mu bodi ohranjen trajen spomin v naši župniji.

Razgled po svetu.

Nova nevarnost za Evropo. Francoski listi pišejo, da preti Evropi nova nevarnost, ki utegne postati usodopolna, kajti v vseh večjih pomorskih mestih, kot v Marzajlu, Aleksandriji, Carigradu, Solunu itd. se pojavlja vedno več slučajev črne kuge, čeprav oblasti ukrenejo vse potrebno zoper razširjanje te strašanske bolezni.

Nemci se izseljujejo v Brazilijo. Iz Avstrije so se ljudje začeli kar trumoma izseljevati v Brazilijo. Dne 29. decembra je prišlo z Brazilijo 3000 nemških izselencev, večinoma iz Nižje Avstrije.

Draginja na Dunaju. Na Dunaju so dosegle cene za razne potrebščine naravnost bajno višino. Tako n. pr. stane eno jajce 15 K, kilogram svinjskega mesa 110 K, goveje za 70 do 80 K, teletine pa sploh ni dobiti. Strešna opeka stane komad 2 K. Vsled neznosne draginje je prebivalstvo Dunaja popolnoma obupano.

Francoska vzgled delavnosti. Na Francoskem je popolnoma izginila brezposelnost. Meseca aprila prejšnjega leta je bilo v Parizu še 70.000 brezposelnih, v decembru že samo 4000. V po vojni razdejanih francoskih pokrajinah je dobivalo podporo samo 8000 podpore potrebnih.

Francoski poljedeljski minister zahteva od Nemčije 26.000 psov. Toliko psov so Nemci v Franciji pobili ali pa seboj odpeljali. Čudno! Še za uničeno pasje življenje tirjajo Francozi odškodnino.

Po Francoskem so bili v zadnjih dneh veliki nalivi. Vse reke so narasle in poplavlile ozemlje. Reka Ren je tako narasla, da je dosegla voda višino 8'6 m.

Na Angleškem nameravajo osnovati zavarovanja za brezplačne. Za to zavarovanje se je oglasilo na Angleškem 11,750.000 brezposelnih delavcev od 16. do 60. leta. Iz te zavarovalnice za brezposelne bi se izplačalo moškemu delavcu tedensko 15 šilingov, delavki 12 šilingov in mladostnemu delavcu 10 šilingov in mladostni delavki 6 šilingov (1 šiling — 7 K). Pri nas na kmetih ne poznamo brezposelnosti; še manj pa zavarovalnic za lenuhel!

Tak z ministri ponesrečil. Iz Omska iz Sibirije je vozil proti Moskvi vlak, v katerem so bili ministri Kolčakove vlade. Med potom je skočil vlak iz tira in padel v globok prepad. Vsi Kolčakovi ministri so se smrtno ponesrečili med razvalinami vlaka in na dnu brezna. (Svarilen vzgled za naše beograjske ministre, ki čepijo vedno v železniških vozovih).

Ljudje se izseljujejo v Palestino. Judje, kateri so si v svetovni vojni naredili na milijone dobičkov, so se začeli v velikem številu izseljevati v Palestino, da se tako izognejo deloma velikemu obdačenju in oddaji premoženja, deloma pa tudi preganjanju, katero jim grozi v Avstriji, na Poljskem, v Rusiji in na Madžarskem. V Trstu, Solunu in še v drugih večjih pristaniških mestih so si ustanovili posebne odbore, kateri

imajo nalogo iti na roko Judom, ki se nameravajo izseliti v Palestino.

Japonska bo pomnožila svoje čete v Sibiriji. od 83.000 na 200.000 mož. V japonsko službo je vstopil tudi ruski general Kolčak s svojimi generali. Sporazumno z Japonsko delajo tudi Zedinjene države. Iz Sibirije bi se naj začel novi boj proti sedanji boljševiški Rusiji.

Pes rešil 92 oseb. Dne 27. decembra lanskega leta je vsled hudega viharja trčil parnik, kateri je imel na krovu 92 oseb, pri obrežju Terra Nova v Atlantskem morju ob skalo ter se razbil. Nek mornar je dal psu konec vrvi v gobec ter ga napodil proti obrežju. Na obrežju so ljudje prišli za vrvi ter potegnili potapljačose osebe, katere so se oprijele vrvi, na suho. Zvesta žival je na ta način rešila življenje dvaindevetdesetih oseb.

Boljševiško-nemški špijon. Mariborska policija je ujela nekega pruskega častnika, ki je bil pri boljševiški armadi v Prekmurju ter je delal za boljševizem in ob enem bil nemški špijon za Prekmurje, Slovenske gorice, Ljutomer in Ptuj.

Mariborsko orlovsko okrožje se preuredi in se nanovo izvoli odbor na občnem zboru, ki se bode vršil v ponedeljek, dne 19. t. m. popoldne ob dveh v dvorani JSZ. Na dnevnem redu sta tudi referata o izpolnitvi organizacije in o prireditvah v tekočem letu. Odseki Mariborskega okrožja sprejmo v kratkem natančni vspeled in tozadevno okrožnico. Opozorjamo pa tudi na ta občni zbor vse naše organizatorje. Naša mladinska organizacija je vredna, da za njo zastavimo vse moči Bog živi!

Na Štefanovo so priredili markovski Orli tri igre „Dr. Vseznal“, „Štško Tišek“ ter „Kmet in avtomat.“ Na koncu prireditve je lepó uspešno poklonitev Brezmadežni. Nahujskani nasprotniki so hoteli prireditve onemogočiti.

Najnovejše vesti.

Volilni red za narodno skupščino. Ministrstvo v Beogradu je zaključilo razprave o novem volilnem redu za narodno skupščino. Volilno pravico bo imel vsak državljani, ki je dopolnil 24. leto. Volitev bo splošna, enaka, tajna in sorazmerna. Ženske so izključene od volilnega reda. Določba, da morajo imeti nekateri poslanci akademsko izobrazbo, se odpravi. Volitve se bodo vršile po upravnih enotah, kakoršne obstojajo tačas v posameznih delih naše države. Mesta ter trgi se ne bodo zlagali v posebna volilna okrožja. Iz teh volitev izvoljena narodna skupščina bo zopet samo začasno Narodno predstavništvo in ne ustavotvorna skupščina. Volitve v narodno skupščino bodo 16. aprila.

Občinski volilni red. Občinske volitve se bodo vršile potom proporca, bodo tajne in ne ustne kakor na Hrvatskem. Ženske so izključene od občinskega volilnega prava, razven onih, ki so že tudi v stari Avstriji posedale občinsko volilno pravico.

Prireditve.

Markovska Dekliška Zveza priredi dne 11. januarja 1919 v društvenih prostorih po večernicah dve igri: 1. „Oj ta Polona“, 2. „Čašica kave“ z govorom in petjem. Pridite vse, katere hočete uživati urico pravega nedolžnega veselja. — Bralno društvo pri Sv. Marku nižje Ptuja ima 6. januarja v posojilnici po večernicah svoj redni občni zbor ter volitev novega odbora. — Sv. Jurij ob juž. žel. »Zveza sluškinj« uprizoni v nedeljo, dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne v dvorani Kat. doma igro »Svojeglavna Minka«. Po igri prosta zabava s srečolovom. — Podružnica Sv. Križ—Vučjvas ima v nedeljo, dne 11. prosinca ob 8. uri v gostilni Jos. Kosi pri Sv. Križu redni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju v minulem letu. 2. Pregled in odobrenje računa iz leta 1919. 3. Račun in poprava mostne tehtnice. 4. Volitev načelnika in njegovega namestnika, tajnika, blagajnika in odbornikov za prihodnjo dobo. Govor kmet. strokovnjaka o težnjah kmetijskega stanu v današnji dobi. 6. Slučajnosti. — Gasilno društvo v Braslovčah priredi dne 11. t. m. ob 15 uri svoj redni občni zbor v prostorih Vinkota Brižnik. — Gospodarsko bralno društvo pri Sv. Urbanu nad Ptujem bode imelo v nedeljo, 18. prosinca svoj redni občni zbor v šolskih prostorih. Na dnevnem redu poročilo predsednika, tajnika in blagajnika, zapisovanje novih udov in volitev odbora.

Mala naznanila.

Prodaja vina

lastnega pridelka 1919 iz vinskih goric štajerske hranilnice v Halozah in Slov. goricah. Vinske poskušnje so dne 10. in 11. jan. 1920 pri upraviteljskem posestvu štajerske hranilnice v Podlehniku pri Ptuj na razpolago. Ponudbe za vino je pisano v zaprtem pismu z označbo: „Vinska ponudba“ predložiti imenovanemu upraviteljskemu posestvu do 17. 18. januarja 1920. Prodsajalec si pridržuje pravico, da se pri eventualnih spekulativnih ponudbah ne ozira na najvišje ponudbe, ker bodo o končni oddaji vina odločevalo poverjenstvo za agrarno refero v Ljubljani. Upraviteljsko posestvo štajerske hranilnice Podlehnik pri Ptuj 576

Zimnata, kakor tudi prvovrstna svilnata

Milnska sika (pajtlji)
iz Švice za moko vseh vrst se do-
be v trgovini

Avugst Čadež, Ljubljana.
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 85
nasproti stare Tišlerjeve gostilne. 579

Opravniki (šifer) v poljedelstvu.
živisoreji, virastru in virastru
stava zmožen, se sprejme pri

Ed. Suppanz,
Pristava. 578

Kupim manjše kmečko posestvo.
Ponudbe „Ekonom 28“ pošta-
ležeče Sv. Lovrenc nad Mariborom. 571

Pridna in poštena učenka, katere
ima veselje do trgovine ima vstop
v trgovino I. Trau, Ptujška Gora.
Za istotam se išče tudi dekla od
20 do 30 let stara, poštena in
pridna, ponudbe na zgornji na-
slav. 570

KOTLE

za žganje, pralne kotle, hance,
štedilnike in vsa v kotlarsko obrt
spadajoča dela izvršuje točno in
po zmernih cenah

Lovrenc Tomažič, Maribor
Sočniška ul. 24.

Kupujem okrogel les za
žago

na štoru ali na žago postavljen
ali drugače po dogovoru. M. Vreš-
ko, Polzela. 527

Kobila, breja v 6 letu in žrebca
2 leti stara sta na prodaj. Cena
po dogovoru. Naslov v upravi.
10

Kupim čalnosled, Zeis ali Goerz,
dobro ohranjen. Ponudbe z opisom
in navedbo cene prosi Kračun,
Poljčane. 11

Posestvo se prodaja, primerno za
trgovino in gostilno, zemlje čez
3 orate, lep sadonosnik, njiye in
gozd. Pismeno se je oglašiti na
pošto ležeče M. B. 22, pošta Sv.
Križ pri Ljutomeru. 1

Ovčjo volno
kupiye Henrik Frimus, trgovec
v Mariboru, Tržaška cesta 25. 12

Tovarna J. Pfeifer,
v Hošah

ima na prodaj: Umetni novi mlin
na dva t čaja 32 col, kamenje na
jermenje z malin jermenjem z
vsemi potrebnimi pripravami, vol-
nate pajtlje. Nova dvodelna čis-
tilnica z vretenikom za zdreb.
Vsi transmisijoni tudi za trijer.
Cena K 6.000. En stoječ motor
na bencin, 8-12 konj, sil z vsemi
potrebnimi pripravami za 12.000 K.
Mlin tudi na vodno moč. Ta cela
rastava se lahko ogleda pri gosp.
M. Rojs v Čermalensku pri Sv.
Lenartu v Slov. gor. Nadalje ima
tovarna na prodaj nov mlin 20
col, kamenje s sitnicami na mo-
torno moč. Velike in srednje
šajbe za jermenje, ležarje, vakum
vretnik itd. 4

Dobro ohranjen harmonij z dvema
manualoma, se prodaja. Cena 600 K.
Ogleda se lahko pri Jos. Kolman
v Slivnici pri Mariboru. 15

SANDOR KOSMANHUBER
Varaždin - Toplice

išče strokavnika za 14 dni za
sazanje sadnih dreves. 16

Prasce, 5 mesecev stare, preda
občinski predstojnik pri Sv. Petru
pri Mariboru. 17

Pređa se hiša z dvema njiyama
in travnikom na lesem prostoru,
cena 23.000 R. Naslov v upravi.
18

Prodaj v Ormožu, Sloveaija, manj-
še posestvo, obstoječe iz vile, ve-
ličih gospodarskih poslopjij, ter
njiv, majhnega rožda in krasnega
sadojnika v skupni izmeri krog
5 orolov. Marija Gomzi v Ormožu. 6

Čebelarje panje (Gerstung) ob-
ljudene ali prazne v dobrem sta-
nu želi kupiti J. Korošec, Škola
Pragersko. 7

Treznor in zanesljiv mož išče svo-
jim močim primerne službe, va-
jen je in se dobro razume pri
vsakem hlapčevskem delu. Ker
je pa že star, za težko delo ni
več zmožen, bolj lahka dela bi pa
še dobro in z veseljem opravljal.

Pređa se eno možko kolo že
skoraj novo. Vpraša se v Slovenj-
gradu, Cerkvena ulica 78. 8

XXXXXXXXXXXX

POZORI!

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel glavni
zastop **Vzajemne zavarovalnice**
banke „SLAVIJE“ v Pragi
za sodnijske okraje:

Maribor, Sv. Lenart, Slov. Bistrica, Maribreg in
Slov. Gradec 1

ter prosim, da se interesi tozadevno obračajo za poja-
nila na spognji naslov. Zavarovalnica sprejema vsa zava-
rovanja kakor, proti požaru, vlonu in življenju po najnižji
ceni ter se slav. občinstvu najtopleje priporoča. Spoštovanjem
Martin Stadler, glavni zastopnik banke
„Slavije“ v Mariboru, Vetrinjska ul. 30.

Poziv!

V nadelje, dne 3. novembra 1918 pred-
poldne sta bili oropani trgovina s papirjem in
galanterijskim blagom ter trgovina z delikatesami
v Strnišču pri Ptuj. Pozivljeva vsakogar, ki bi
mu bilo znano, kjer se nahajajo oropani pred-
meti kot posteljina, preproge, moške in ženske
obleke, perilo, različno pohištvo itd., da na spo-
daj označeni naslov naznani nemudoma imena in
bivališče neznanih storilcev proti nagradi 1000 K.

Ivan Cepera in Strobl,

Maribor, Fabriksgasse 21, v trgovini.

Karel Kocijančič

kamnoseška industrijska
obr t v Mariboru

Schillerjeva ulica 25

priporoča svojo zelo bogato zalogo v žrkih,
nagrobni spomenikov, ploščah za uni-
valne mise in za pohištvo, vsa betonska
in podobarska dela. Prevzema vsa v
njegovo stroko spadajoča cerkvena dela
kot oltarje, prižnice, ter sploh vsa cer-
kvena dela v kamnu, kot svedoči mari-
borska frančiškanska cerkev. Ves obrat
na stroje! Lastni kamenolom pri Slov.
Bistrici, industrija za granit, mramor in
sienyt. 1664-424

SPODNJEŠTAJERSKA LJUDSKA POSOJILNICA

P. Z. Z. N. Z.

V MARIBORU, STOLNA ULICA 6

Obrestuje hranilno
vlogo po 3 odstot.

Daje posojila pod ugodnimi
pogoji na vknjižbo, po-
:: roštvo in zastavo ::

Pojasnila daje vsak dan
od 8. do 12. ure dopoldne
in od 2. do 5. ure popoldne

Uradne ure sredo in četrtek od 9.
do 12. ure, v soboto od 8. do 12. ure

Najnovejša! Sv. Evangeliji in Dejanje apostolov

je knjiga, kakor je Slovenci dozda še
niso imeli. Obsega vse evangelije in de-
janje apostolov z razlago. Oblika molit-
venika lična. Vezava priključiva. Cena s
poštino vred K 6'90. :: Naroči se v

tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Slovenci! Sežite po znameniti knjigi!

„Vardar“ sladna kava na debelo in drobno!

glacirana in neglacirana od-
prta v vrečah, kakor tudi
glacirana v zavojih po 200 in
500 g poljubno množino po
najnižjih dnev. cenah prodaja

1794
247

Ivo Gigović podružnica Maribor.

Glavni trg
št. 21.

Potrebuje trpežne čevlje?

Oglejte si zalogo pri

JAKOB LAH :: MARIBOR, Glavni trg 2.

Tam dobite zanesljivo močne, na roko izdelane moške,
ženske, deške in dekliške čevlje po najnižji ceni.
Zaloga galanterijskega blaga, trpežnih torbic, potnih košar.

Razpis

službe I. paznika na mestnem pokopališču v Pobrežju.
Prisilec mora biti več slovenskega in nemškega jezika
v govoru in pisavi. Vrtarstva izučeni imajo prednost.
Plača po dogovoru. Prošnje opremljene z domovinskim
listom, spričevalom o pravosti in šolski izobrazbi je vlo-
žiti najkasneje do 10. januarja 1920 pri Ravnateljstvu
mestnega pogrebnege zavoda v Mariboru. 1

Primarij

Dr. Ivan Rajšp

ordinira popoldne od 1. do
3. ure, po nedeljah od 8. do
9. ure predpoldne
v Celju, Krekov trg 16
(nasproti kolodvoru).

„IDEAL“

Fran Josipa cesta 9 Maribor Vetrinjska ulica 16
Pralnica, Svetlolikalnica
Čistilnica

za ženske in moške obleke. Vodstvo odlikovano na raz-
stavi v Parizu 1914.

Odvetnik

dr. Andrej Veble

naznanja, da je otvoril
odvetniško pisarno pri Sy. Lenartu v Sl. g.
(v posojilniški hiši, I. nadstropje). 515

Zavarovanje

zoper škodo
po požaru!

Edina slovenska zavarovalnica zoper škodo, po-
vzročeno po požaru je ljubljanska 1568

Vzajemna zavarovalnica.

Glavni zastop za naše obmejne kraje je v
Celju (Breg); v Mariboru daje pojasnila za-
stopstvo „Vzajemne“ v pisarni Augasse št. 10;
v Kamnici pri Mariboru pa v pisarni Posojilnice.
Jugoslovani, zavarujte se pri domači zavarovalnici.

OGLAS „UNION-PROPAGANDA“, MARIBOR.

INDRA ČAJ

razpošilja v škatljicah na debelo

„BALKAN“ Coloniale 1782
MARIBOR.

Spirit 95 odstotni, dokler v zalogi!

Slovenci širite naše liste!

